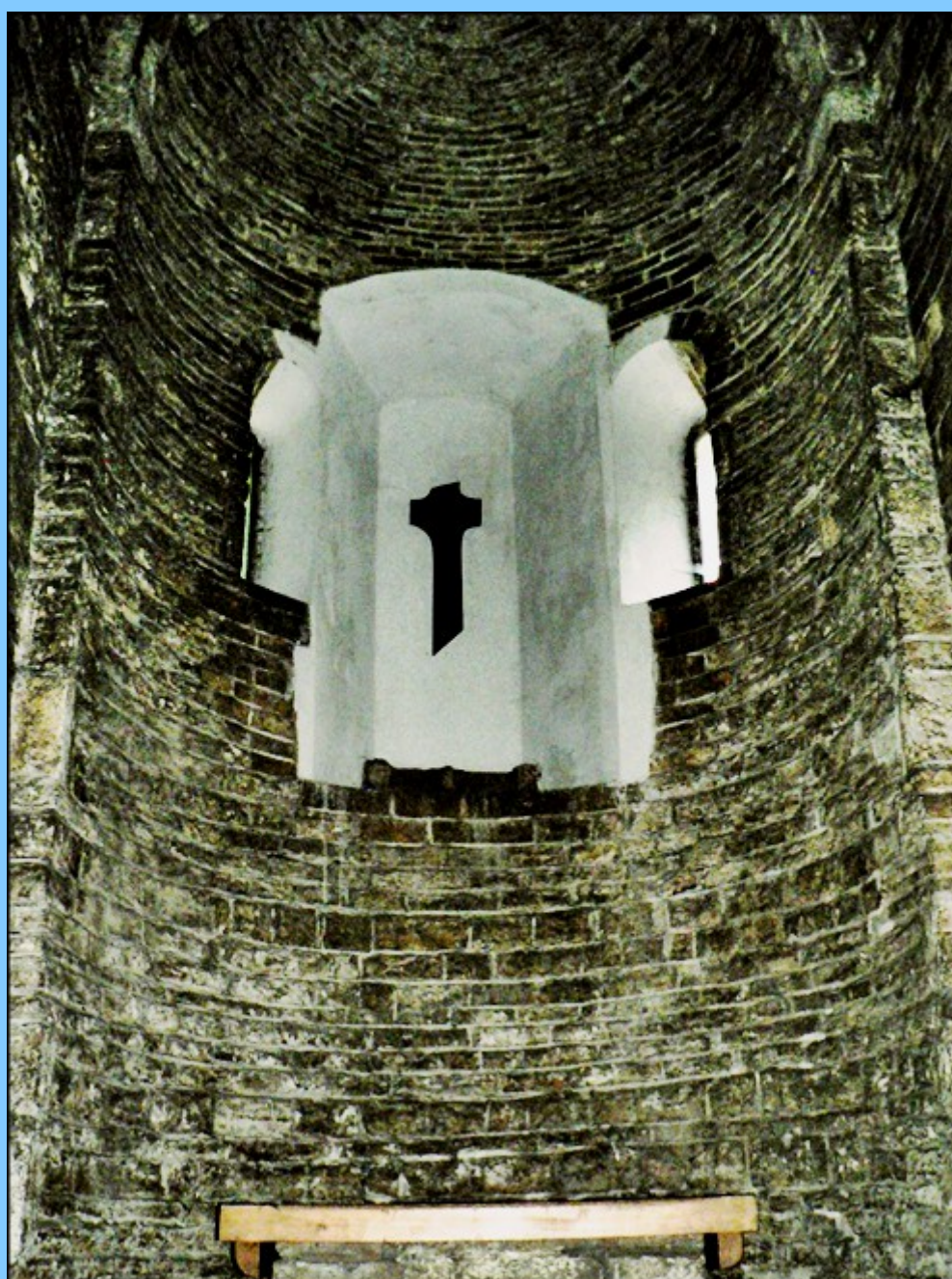
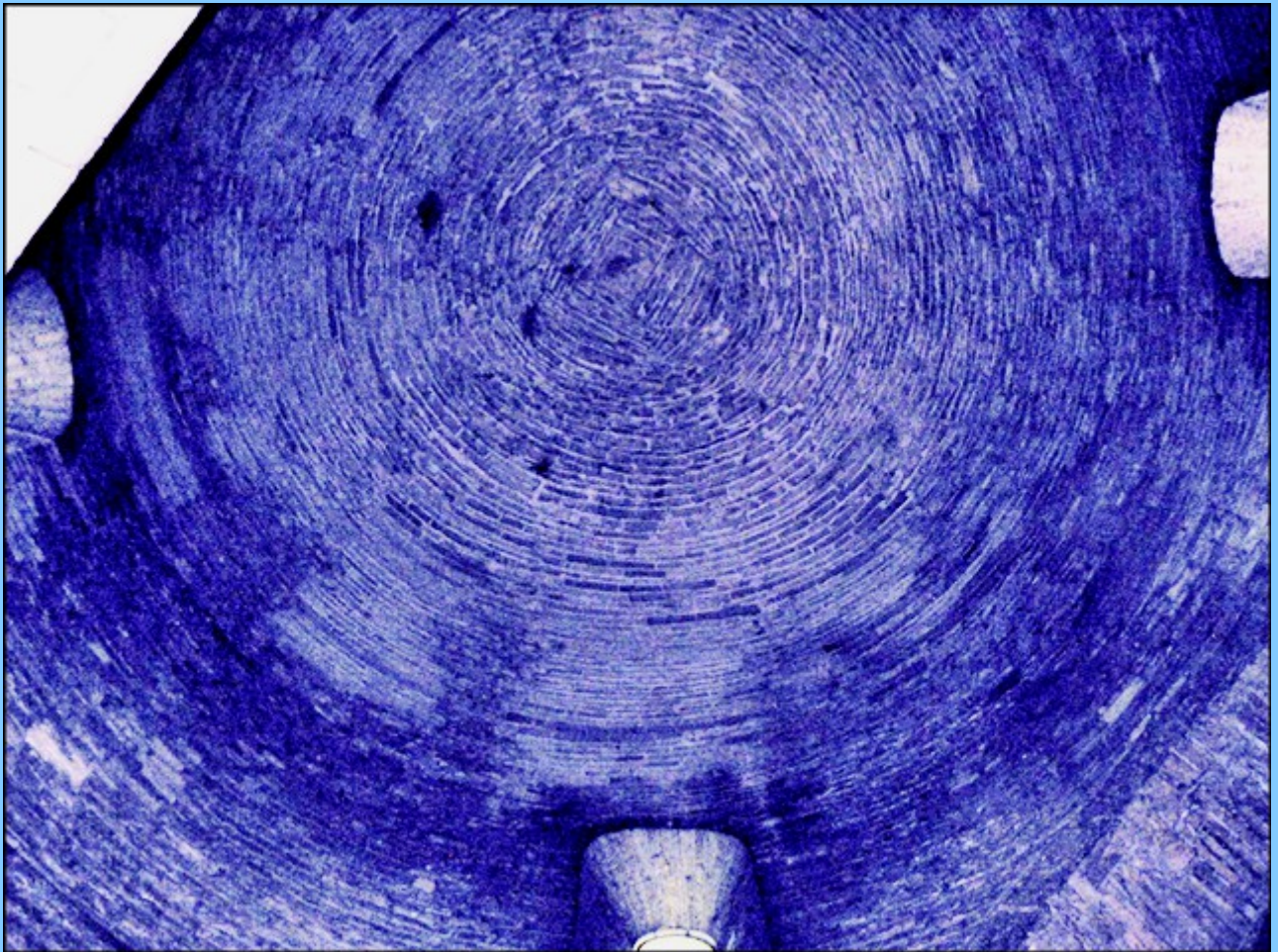
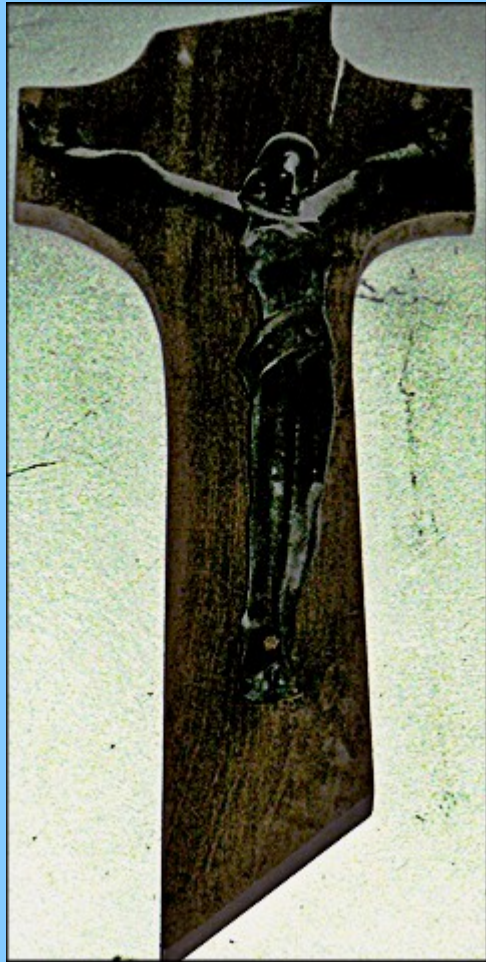

Cieszyn
(Woj. Śląskie)

**Kościół-Rotunda pw.
śś. Mikołaja i Wacława**

23

Rotunda romańska p.w. św. Mikołaja i św. Wacława

Románská rotunda sv. Mikuláše a sv. Václava
The Romanesque Rotunda of St. Nicholas and St. Vaclav

PL | Wzniesiona w XI w. Pierwszy murowany obiekt sakralny na terenie Śląska Cieszyńskiego oraz jeden z najstarszych zabytków romańskich we współczesnej Polsce. Składa się z nawy na planie koła oraz półkolistej apsydy od strony wschodniej, połączonych trzema stopniami. W zachodniej części nawy znajduje się ampora, wsparta na trzech arkadach kolumnowych (zrekonstruowana w połowie XIX w.). Do empory wejść można było wprost z zamku. Początkowo rotunda pełniła funkcję kaplicy grodowej, ale służyła także mieszkańcom podgrodzia. W źródłach pisanych rotunda pierwszy raz została wspomniana w 1223 roku jako kaplica św. Mikołaja. Obecne wgłębienie, w jakim jest posadowiona rotunda powstało na skutek nasypywania na przestrzeni wieków ziemi. Pierwotnie poziom gruntu na Wzgórzu Zamkowym był taki, jak u nasady Rotundy. Nabożeństwa odbywały się tu w święto patrona kaplicy, św. Mikołaja. Wizerunek Rotundy znajduje się na rewersie aktualnego banknotu 20 złotych.

CZ | Postavena v 11. storočí. První zděný sakrální objekt na území Těšínského Slezska a jeden z nejstarších románských památek v současném Polsku. Tvoří ji chrámová loď ve tvaru kruhu a z východní strany polokruhová apside, které jsou spojeny třemi schody. Západní částí lodi se nachází kruchta, podepřená třemi sloupy (rekonstruována v polovině 20. století). Do kruchty vedl vstup přímo ze zámku. Původně plnila rotunda funkci hradní kaple, ale sloužila také obyvatelům podhradí. V písemných památkách se s Rotundou setkáváme poprvé v roce 1223 jako s kaplí sv. Mikuláše. V dnešní době prohlubění, ve které se Rotunda nachází, vznikla v důsledku dosypávání v průběhu století okolní země. Původně byla úroveň půdy na Hradním vrchu stejná jako u základů Rotundy. Bohoslužby se zde konají ke svátku patrona kaple, sv. Mikuláše. Obrázek Rotundy je možné vidět na zadní straně současného banknotu o nominále 20 zlotých.

fot. Marek Džupin

"Wieża Piastowska" i kaplica zamkowa w XIX

W latach 1947-1955 rromańskiej rotundzie zamkowej przywrócono wygląd pierwotny usuwając skutki klasycystycznej przebudowy, natomiast w latach 1981-1988 przeprowadzono prace restauratorskie "Wieży Piastowskiej".

PLAN SYTUACYJNY GÓRY ZAMKOWEJ

Współczesny widok Góry Zamkowej

- 1 Świątynia Mysłowski
- 2 Dawne słajnie i wozownia
- 3 Dawny kościół grodzny - Rotunda romańska
- 4 Wieża Piastowska
- 5 Fundamenty baszty
- 6 Fragment średniowiecznej drogi zamkowej
- 7 Dawny browar arcyksiążęcy
- 8 Sztuczne ruiny
- 9 Mury zamkowe
- 10 Pozostałości zamkowych baszt

Romańska rotunda sv. Mikuláše a sv. Václava

PL | Rotunda romańska p.w. św. Mikołaja i św. Wacława
 EN | The Romanesque Rotunda of St. Nicholas and St. Václav